

כ"ב מנחם אב ה'תשע"ו 26.8.16

מגזין מס' 394

ערב שבת פרשת עקב/מברכים חודש אלול

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

חיים כסנא

כנותו של אדם - סגולה לשמחת חיים ופריצת גדר

כשיש לאדם את ה'מה' - יש לו גם את ה'איך'. כלומר, כמאמר ה'בעל שם טוב': הקב"ה רוצה את הלב (את הכנות). כשהאדם מתמיד לבקש בכנות(!) את האמת, זוכה הוא לראות במוחש כיצד, סוף סוף, אל מול עיניו, מתפוגג כל שקר הנקרה בדרכו... מי שמוכן לסבול בתהליך התבגרותו את כאבי וייסורי ההתפקחות (וההתפכחות) מטעויותיו שלו עצמו, מוצא הוא (את עצמיותו האמיתית) ומגלה בהתפעמות עצומה... בכל פעם מחדש, כיצד בדרך ממילא מתיישרת דרכו שוב ושוב לפניו. אלא שזהו תהליך המצריך סבלנות(!) כי הרי אי אפשר להבין הכל מיד...

במשך כל חיי האדם, בכל שלב בו הוא מצוי, עליו לקבל את העובדה שאיננו מבין את דרכי הבורא. כי כשם שאין זה פלא שילד קטן איננו יכול להבין כלל את האורך הרוחב והעומק שביצירתו של האדריכל הדגול, כך ויותר מכך לאין ערוך אין הנברא יכול כלל להבין את הבורא. על כן, פשוט הוא שבמציאות מלאת הסתירות (מבית ומחוץ) שבעולם הזה, בכל רגע נתון במהלך חיינו, עלינו לקחת אחריות ולעשות בתוך 'מה יש' את היותר 'נכון' לפי מיטב (עניות דעתנו ו)הבנתנו - ולבטוח בה' שאינו מקפח שכרה של כנות אמת... וכביטוי: 'אני אעשה את שלי וה' יעשה הטוב בעיניו!'

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

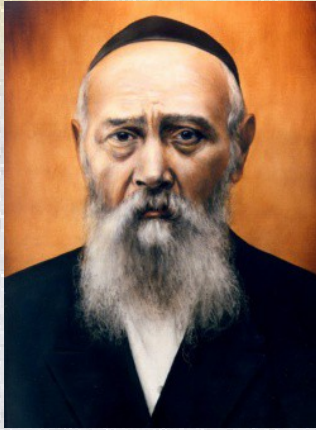
שיעור חדש בת"א בימי רביעי - פרטים בעמ' 9

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ' מנחם-אב

**יום ההסתלקות (הילולא) של הרב
המקובל ר' לוי יצחק שניאורסאהן
(אביו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו).**

לאחר שהרב החסיד ר' דב זאב קאזוויניקוב (בער וולף) נפטר בשנת ה'תרס"ח (ובאותם ימים היה הרב "האשכנזי" ר' זקהיים כבר זקן וחלוש), הציע אדמו"ר הרש"ב לחסידים למנות לרב את ר' לוי יצחק לרבה של העיר יקטרינוסלב. בשל התנגדויות מסויימות בעיר למינוי, כתב אדמו"ר הרש"ב לאחד מנכבדי העיר אגרת בה תיאר את ר' לוי יצחק כלמדן גדול וירא אלוקים, בעל מידות טובות, זך הרעיון ורך המזג. לאחר מאבק שנמשך כשנה עבר ר' לוי יצחק בסוף שנת ה'תרס"ט ליקטרינוסלב והחל לכהן כרב העיר.

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה נהרו פליטים יהודים מכל רחבי רוסיה ליקטרינוסלב, שם קיבלו סיוע מהקהילה היהודית המקומית בראשותו של ר' לוי יצחק. בשנת ה'תר"פ נפטר ר' פינחס גלמן (הרב השני של יקטרינוסלב) ור' לוי יצחק נטל על עצמו את כל הפעילות היהודית בעיר.

באותם ימים החלו אנשי ה"יבסקציה" (המחלקה היהודית הקומוניסטית במשטרה החשאית הרוסית) לנהל נגדו מלחמה, וסביב ביתו החלו עוקבים סוכני חרש

הרב המקובל ר' לוי יצחק, דור שביעי מאדמו"ר הזקן שיחוסו מזרע דוד, נולד ביום י"ח ניסן ה'תרל"ח (1878 למנינם) בעיירה פודוברנקה (רוסיה הלבנה) ונקרא ע"ש סבו (מצד אביו). משחר ילדותו ניכרו בו כישרונותיו המיוחדים ובצעירותו הוסמך להוראה.

אדמו"ר הרש"ב הציע להוריו את השידוך עם מרת חנה, בתו של ר' מאיר שלמה ינובסקי (רבה של ניקולייב), והחתונה נקבעה ל"ג סיון ה'תר"ס. כיון שהרבנית חנה חלתה רצה אביה לדחות את מועד החתונה, אולם אדמו"ר הרש"ב לא הסכים לדחיה, באומרו כי אין ממה לחשוש ואף נתן את ברכתו שהכל יהיה על הצד היותר טוב. ר' לוי יצחק ומרת חנה נישאו במועד שנקבע בעיר ניקולייב ובי"א ניסן ה'תרס"ב נולד בנם הבכור, מנחם מענדל (לימים הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו).

ר' לוי יצחק היה סמוך על שולחן חותנו בניקולייב ושקד על לימוד התורה. לימים החל אדמו"ר הרש"ב לשתפו בעניני הכלל, ובעת מלחמת יפן רוסיה (ה'תרס"ד - ה'תרס"ה) סייע רבות לחיילים היהודים. בט"ז סיון ה'תרס"ט נולד בנם ר' ישראל אריה ליב.

מיד בהיודע לרבנית על מקום הימצאו, יצאה להצטרף אליו בגלותו להקל את סבלו. במהלך שהותם בגלות טרחה והכינה במו ידיה דיו מלאכותי וכמו כן השיגה ניירות, עליהם רשם בעלה את חידושי התורה שלו. גם בשולי דפי ספר "הזהר" שהיה ברשותו (מסביב לטקסט הכתוב), כתב הרב את הגיגיו והערותיו על ספר הזהר, וכן הסברים בדרך הקבלה על המאורעות העוברים עליו (חידושו וביאוריו אלה הובאו לדפוס מאוחר יותר בספרים "ליקוטי לוי יצחק" ו"תורת לוי יצחק").

[בחוודש טבת ה'תש"ב הגיעו הנאצים לבית הרפואה בו היה מאושפז בנם השלישי ר' דובער (שסבל ממחלה כרונית שהצריכה טיפולים למשך פרקי זמן ארוכים). הגרמנים הוציאו את היהודים החולים מחוץ לבניין בקור העז, הורו להם לפשוט את בגדיהם, לנבוח כמו כלבים ולזחול על ארבע לעבר בור שהוכן בחצר בית הרפואה. בהגיעם לפתח הבור ירו בהם חיות האדם וזרקו את גופותיהם לבור.]

לאחר חג הפסח ה'תש"ד שוחרר ר' לוי יצחק והגיע לאלמא אטא. המחלה הממארת שכרסמה בו התפרצה עתה במלוא עוזה והרופאים לא מצאו תרופה למחלתו. ביום שלישי בלילה מלמלו שפתיו כל העת מבלי שקולו יישמע, לפתע פקח את עיניו וביקש מים לנטילת ידיים. כאשר הגישו לו את המים, אמר בקול חלוש: 'יש להתכונן לעבור לצד ההוא'. למחרת מצבו החמיר והוא סבל מכאובים חמורים... ולעת ערב החזיר את נשמתו לבוראה.

כיום, בין כל שאר הפעילויות הרבות שמנהלים במקום שלוחי הרבי מליובאוויטש, פועל בעירו גם בית ספר ממלכתי יהודי הנקרא על שמו "אוהל לוי יצחק".

מספריו:

- 'ליקוטי לוי יצחק': הערות לספר הזוהר ואגרות קודש.
- 'תורת לוי יצחק': חידושים וביאורים לש"ס ומשנה.

כל העת. אך ר' לוי יצחק לא נרתע, ובסיוע בנו בכורו מנחם מענדל המשיך בפעילותו, תוך שהוא מנהל במחתרת "חדרים" ותלמודי תורה.

בשנת ה'תר"ץ החרימו השלטונות את כל בתי הכנסת בעיר, פרט לבית כנסת אחד אליו עבר ר' לוי יצחק להתפלל. בשנת ה'תרצ"ט, כאשר נוכחו אנשי היבסקציה לדעת כי ר' לוי יצחק הוא שעומד מאחורי כל הפעילות המחתרתית ברוסיה במקומו של אדמו"ר הרי"ץ, החליטו לעוצרו על מנת לשים קץ לפעילות היהודית. ביום ט' ניסן עצרו אותו בביתו, ששכן ברחוב בריקאדנה 13, והובילו אותו לבניין המשטרה החשאית שבעיר לחקירה שנמשכה מספר ימים. ר' לוי יצחק לקח עמו חבילת מצות קטנה שממנה בלבד ניזון בימי החקירה. וכשהגיעה הרבנית והביאה עימה אוכל כשר, נאמר לה בקרירות כי האוכל בבית הסוהר כשר וכי בעלה כלל אינו נמצא שם. לנוכח התעקשותה, כעבור מספר ימים, התירו לה לבסוף להעביר אליו אוכל ומעט כסף.

לאחר חקירתו הועבר ר' לוי יצחק לקייב, משם הוחזר שוב לבית הסוהר בדנייפרופטרובסק (יקטרינוסלב), בו שהה מספר חודשים במהלכם אף הוכנס לצינוק למשך 32 ימים. אך כל זה לא שבר את הרב ולמרות תלאותיו ומסכת ההתעללויות שעבר, נשאר ר' לוי יצחק ברוחו ולא הודה באשמות שטפלו עליו. לבסוף, למרות שלא נמצאו בידי השלטונות הוכחות ברורות על פעילותו, החליטו להרחיקו מכל ישוב יהודי וגזרו עליו 5 שנות גלות בצ'איילי (קזחסטאן). במהלך המסע ברכבת האסירים שארך כחודש, בצפיפות ובתנאים בלתי אנושיים, וויתר ר' לוי יצחק על מי השתיה המועטים שקיבל על מנת שיוכל ליטול בהם את ידיו. לאחר נסיעה מפרכת הגיעה הרכבת ביום ט"ו בשבט לעיר אלמא אטא (שבקזחסטאן), ובי"ט שבט עצרה באישון ליל בעיר צ'איילי.

שבת מברכים חודש מנחם אלול

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'עקב', מכריזים: המולד יהיה בליל שישי, שעה 1 בלילה, 56 דקות ו-31 חלקים. ראש חודש אלול ביום השבת קודש וביום ראשון הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידי, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?
מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע – הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה – ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') – יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש...

להלן הימים המיוחדים שבחודש אלול, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

שבת, למנהג האשכנזים.

ב' אלול – תחילת ימי הסליחות למנהג הספרדים.

כ"ט אלול – יום הולדת אדמו"ר הצמח צדק, דור שלישי לנשיאי חב"ד (נכדו של אדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך).

ח"י אלול – יום הולדת 'שני המאורות הגדולים' – הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן.

כ"ה אלול – תחילת ימי הסליחות, השנה במוצאי

הסיפור השבועי

ישועה בשק

מלחמת העולם הראשונה, שפרצה בשנת תרע"ד, 1914, זרעה הרס בעולם כולו ושיתקה את הכלכלה העולמית. גם היישוב היהודי בארץ ישראל, אף שהיה רחוק מאזורי הקרבות, נפגע קשות, שכן הוא התקיים על תרומות שבאו בעיקר מיהדות אירופה.

אט אט גבר המחסור. הפרוטה כלתה מקופותיהם של הישיבות וה'כוללים', ותלמידי החכמים נותרו בלי מקור מחיה. בין הישיבות הנפגעות היתה 'אור תורה' בטבריה. הנהלת הישיבה הודיעה לתלמידיה כי לא תוכל לשלם עוד את הקצבה החודשית. באין ברירה נאלצו רבים לנטוש את ספסלי בית המדרש ולחפש משלח יד כדי להביא טרף לבתיהם.

גם ר' יצחק מתתיהו לוריא, שנמנה עם תלמידי הישיבה, נאלץ לסגור את הגמרא הגדולה. בכל מאודו רצה להגות בתורה, אולם המחסור פגע גם בו ובמשפחתו, והוא קיבל עליו את העול של "בזיעת אפיך תאכל לחם".

ניסה את כחו בכמה וכמה עיסוקים, אך כמי שתורתו אומנותו ומימיו לא הורגל בעבודת כפיים, לא הצליח לשרוד בעבודה הקשה. יום אחד פנה אליו קרוב משפחה, שהחזיק בבעלותו טחנת קמח במושב צמח הסמוך: "אני מחפש עובד שיוביל בכל יום שקי חיטה מטבריה לצמח, לשם טחינת הגרעינים בטחנה, ולאחר מכן יוביל את שקי הקמח בחזרה לטבריה".

לר' יצחק לא היה זמן רב להתלבט והוא קיבל את ההצעה. בבוקר החל את יומו הראשון. הוא העמיס את שקי החיטה על החמור, והחל לפסוע לצידו בדרך הארוכה לצמח. השמש קפחה על ראשו ומזג האוויר החם הקשה על ההליכה, אולם הוא אזר את כוחותיו והשלים

את המסע. בדרך שינן משניות על פה, לקיים את מצוות "ובלכתך בדרך".

לקראת ערב יצא בדרך חזרה, והגיע אל ביתו תשוש וחסר כוחות, בגדיו מאובקים מן הדרך הקשה ורגליו דואבות.

כל הלילה התקשה ר' יצחק מתתיהו לעצום עין. הוא חש צימאון עז לתורה הקדושה. "ריבוננו של עולם", זעק מנהמת לבו, "האם זו ה'חברותא' שהועדת לי, לצעוד עם החמור כל היום במקום לשבת וללמוד תורה? האם לא אוכל לשבת אפילו שעה אחת בסוף היום וללמוד תורה?". אולם העוני הגובר הכריע את ייסורי נפשו, ולמחרת עם שחר שינס את מותניו ויצא שוב למסע הארוך. במהרה חש שכוחותיו אוזלים. הדרך נעשתה קשה בעבורו, ואך בקושי שירך את רגליו. בשלב מסויים נשבר. הוא קרס תחתיו ופרץ בבכי תמרורים. "מה יהיה, ריבוננו של עולם? האם זה גורלי?". כעבור כמה דקות התאוּשש מעט, קם והוסיף ללוות את החמור עמוס שקי החיטים.

כמעט הגיע לצמח ובדרכו נקרה ערבי נושא שק גדול על שכמו. "אולי תרצה לקנות ממני שק זה, המלא פרי מיובש (לָדָר)?", שאל הערבי.

הביט בו ר' יצחק ומשך בכתפיו. "אין לי כסף", מלמל. "כמה יש לך?", התעקש הערבי.

"שני מיל", השיב ר' יצחק.

"שיהיה", הפטיר הערבי, "תרצה לקנות?".

"אקנה", ענה ר' יצחק, בלי לחשוב מה יעשה בשק הפרי המיובש. "אך כיצד אשא אותו? החמור העמוס יקרוס אם אוסיף עליו את השק הזה".

חך הערבי בדעתו רגע והשיב: "אין בעיה, אעזור לך".

הוא פרק מהחמור שק חיטים והעמיס תחתיו את הלָדָר. את החיטים העמיס על גבו, וכך צעדו השניים עד טחנת הקמח.

בהגיעם לטחנה הבחינו במנהל המקום העומד בחוץ. "טוב שבאת, חייתי לך", קיבל בשמחה את פניו של ר' יצחק. "אירעה תקלה חמורה במכונת הטחינה. אבקשך להמתין כאן ולהשגיח על הטחנה בזמן שאלך להזעיק טכנאי שיתקן את התקלה".

בעל הטחנה יצא לדרכו ור' יצחק נשאר בטחנה. בינתיים התקבצו במקום לקוחות וביקשו לטחון את חיטיהם. ר' יצחק הסביר להם כי קרתה תקלה וכי עליהם להמתין לבעל הבית ולטכנאי. הדקות חלפו, עוד לקוחות באו – רובם ככולם ערבים תושבי הסביבה – וכולם ישבו והמתינו.

בחלוף הזמן נעשו האנשים רעבים. הם הוציאו את צידתם וסעדו את לבם. כשנקפו השעות ובעל הבית התמהמה, התחדש רעבונם. בצר להם פנו אל ר' יצחק ושאלוהו אם יש ברשותו מזון כלשהו למכור להם.

"יש ברשותי לָדָר", השיב. "אמכור לכם מנה אחת תמורת שק חיטה".

רעבונם של הערבים היה גדול, והם הסכימו לתנאי העסקה. הוא מכר להם כמה מנות של לָדָר, והוא ערב לחיכם והם ביקשו עוד ועוד. ערמת שקי החיטה בפינתו של ר' יצחק גבהה והלכה ככל שחלף הזמן.

סמוך לערב חזר בעל הבית עם הטכנאי. "הסתדרת?", שאל את ר' יצחק.

"הסתדרתי היטב!", ברקו עיניו של ר' יצחק, והוא הצביע לעבר שקי החיטים.

באותו יום השתחרר ר' יצחק מעבודתו המפרכת. בעל הטחנה נהג ברוחב לב והסכים לאחסן את שקי החיטה בטחנה, ומדי פעם בפעם שיגר לר' יצחק שני שקים, ואותם מכר בטבריה.

שקי החיטה האלה פרנסו אותו בכבוד עד תום המלחמה. כשהיה מספר את הסיפור היה אומר: "לימוד התורה שלמדתי בזמן המלחמה – היה יקר לי ביותר. מתברר שכאשר מתפללים מעומק הלב – הקב"ה שומע את התחינה".

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת עקב

וכן זכרון חטאי העם במדבר. משה מתייחס לטורח מסעות ישראל במדבר כאל נסיון מאת ה' שנועד לבחון את אמונת העם באלוקיו. העם מיטלטל בין קצוות – מחד מועקת שממון המדבר וסכנותיו, ומאידך עמידה אל מול נוכחות אלוקית מוחשית המתגלה להם בניסים גלויים המלווים את העם בדרכו אל הארץ המובטחת, ארץ זבת חלב ודבש.

משה מפרט את השפע והברכה שיזכו להם בארץ המובטחת ומזהיר מפני תחושת 'כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'. באשר גבהות הלב מביאה להתנכרות לה' מקור השפע והברכה, וממילא לחלישות באמונה המובילה לאבדון.

השתלשלות האירועים במדבר

משה מודיע לבני ישראל כי הצלחתם בכיבוש הארץ לא תבוא בשל מעשיהם הטובים, כי אם (בזכות הברית שכרת ה' עם האבות וכן) בשל רשעת העמים יושבי הארץ שהביאה לנישולם מאדמתם.

על מנת להדגיש ולחזק הענין, מזכיר משה את קשיות עורף העם וחטאיו (לאורך כל ימי מנהיגותו) למן יציאת מצרים. את חטא העגל, שעה שהוא, משה, עלה אל האלוקים לקבל את הלוחות, ואת תחנוניו לפני ה' להשיב כעסו מעליהם. עוד מפרט משה את חטאי העם שעה שחלקו עליו ונתאוו לבשר, ואת חטא המרגלים שגרם להארכת נדודיהם במדבר ארבעים שנה.

ברכת ה' בשכר שמירת התורה וקיום המצוות

משה ממשיך קודם פטירתו בדברי הסיכום והאזהרה לבני ישראל לפני כניסתם לארץ: הקב"ה מבטיח כי שמירת התורה ומצוותיה תביא לקיום בריתו עם האבות ולברכת ה' לעם ישראל בכל טוב: בבנים ובני בנים; ביבולים חקלאיים; בצאן ובבקר; בכבוד ובגדולה בין העמים; בבריאות ובשליטה על כל האויבים שמסביב.

להאמין ביכולת ה'

משה מכין תרופה כנגד מורך הלב שיפול בלב העם: "כי תאמר בלבבך, רבים הגויים האלה ממני, איכה אוכל להורישם?" בכל עת שיעלה בהם חשש זה, אומר משה, עליהם לזכור את האותות והמופתים שעשה להם ה' במצרים ובמדבר ויתחזקו באמונתם גם עתה ביכולת האלוקית.

ובאשר לכיבוש הארץ, מוסיף הוא ואומר, הרי שהדבר יתבצע אט אט ובשלבים, שהרי באם תתפנה הארץ בבת אחת מיושביה עלול הדבר להופכה למקום שומם השורץ חיות רעות. וחוזר משה ומזהירם אשר עם התנחלותם בארץ, מחוייבים הם לבער ממנה את תרבות הגויים יושבי הארץ וסביבתה ולנתץ כליל את אליהם.

מבחני העבר ונסיונות העתיד

וחוזרים ועולים בדברי משה הענינים הבאים: ירושת הארץ המובטחת, האזהרה אודות קיום ושמירת המצוות

בין דבריו אודות הברכה שתחול עליהם בזכות הנהגתם הטובה, אומר משה את פרשת "והיה אם שמוע תשמעו" (היא הפרשה השנייה של 'קריאת שמע').

בפרשה זו מוזכרות: החובה לאהוב את ה'; לעובדו ע"י שמירת חוקיו, משפטיו ומצוותיו בכל לב ובמסירות נפש; ההבטחה אשר קיום הדבר על ידם יביא לברכת מטר השמים וברכת הארץ; והאזהרה שבאם לאו – יפגע בהם חרון אף ה' ותיעצר השפעת הברכה בעבורם.

גם בפרשה זו, כהמשך לפרשה הראשונה של קריאת שמע, מוזכרים בני ישראל אודות לימוד התורה, קיום מצות תפילין, חינוך ילדיהם בדרך התורה וקיום מצות מזוזה. בסיום הפרשה, שוב מוזכרת ההבטחה אשר בקיום כל אלה יזכו לאריכות ימים על אדמת הארץ המובטחת מתוך שלום ובטחון.

כמו כן מזכיר הוא את שבירת הלוחות בשל חטא העגל, שעל כן ציוהו ה' לפסול שני לוחות אבנים ('הלוחות השניים'), עליהם כתב ה' בפעם השנייה את 'עשרת הדברות'. לוחות אלה הונחו למשמרת בארון עץ השיטים. עוד מזכיר משה את הסתלקות אהרן אחיו הכהן הגדול, את מינוי בנו אלעזר לכהן תחתיו ואת בחירת שבט לוי לשרת בקודש, מינוי לדורות.

בזכות ברית אבות

למרות כל חטאי העם אין ה' מפר את בריתו עם האבות. אלא שמכל מקום שב הוא ומבקש מבניו כי ישמרו גם הם מצידם את הברית על ידי דבקותם בתורה ובדרכי ה'. שוב מזכיר משה את החסד הגדול שעשה ה' עם בני ישראל כשהוציאם ממצרים, את נפלאותיו עמם במדבר ואת ירושת הארץ הטובה שיעניק להם בזכות ברית אבות.

בס"ד

סוד הדוקא לאהוב את עצמך הרב יאיר כלב וגיטרה

ימי רביעי, 21:00

שורשים, פיארברג 13 (פינת שינקין) תל אביב | 03-5603243
www.Shorashim.info www.facebook.com/ShorashimTLV

חובת הנשים בתלמוד תורה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

בזה המעלה של מצות תלמוד תורה, כמו בסיוע לבנה ולבעלה המקיימים את מצות תלמוד תורה ממש.

ברכת התורה

אלא שהסבר זה אינו עולה בקנה אחד עם הלכה אחרת. בהלכות ברכות השחר נקבע, ש"נשים מברכות ברכות התורה, שהרי חייבות ללמוד מצוות שלהן, לידע איך לעשותן ואין ליזהר מכל לא תעשה, שהן מוזהרות בהן כאנשים".

מכאן ברור, שכאשר אשה לומדת את ההלכות הנצרכות לה, הדבר הוא בגדר של תלמוד תורה, עד שהיא חייבת לברך קודם לכן את ברכות התורה. שכן גם אם לא מוטלת עליה מצוה של תלמוד תורה, כמצוה בפני עצמה, הרי כשהיא לומדת תורה כדי לדעת איך לקיים את המצוות המוטלות עליה, יש בלימוד זה גדר של תלמוד תורה.

יש הבדל

אלא שבכל זאת יש הבדל בין מי שמצווה ללמוד תורה, כמצוה בפני עצמה, ובין מי שלא חלה עליו מצות תלמוד תורה, ולימודו אינו אלא הכנה לקיום המצוות. הבעל והבנים הם בגדר של "מצווה ועושה", וגם השכר על כך גדול ממי ש"אינו מצווה ועושה".

לכן אשה, כשהיא לומדת בעצמה את הלכותיה, אינה מגיעה לשכר זה של בעלה ובניה, מכיון שבמצוות תלמוד תורה היא בגדר של "אינה מצווה ועושה"; אולם על ידי שהיא מסייעת לבעלה ולבניה בלימודם, היא נעשית שותפה במצות תלמוד תורה ממש, עד שהיא "חולקת שכר עמהם ושכרה גדול".

"ולמדתם אותם את בניכם לדבר במ" (דברים י"א, י"ט)

בפרשה השנייה של קריאת שמע, הכתובה בפרשתנו, מופיע הפסוק: "ולמדתם אותם את בניכם לדבר במ". זו המצוה ללמד את הילדים תורה. הגמרא מדייקת בלשון הפסוק: "בניכם ולא בנותיכם". כלומר, המצוה היא ללמד את הבנים תורה ולא את הבנות, שכן הנשים אינן מחוייבות במצות תלמוד תורה.

ברוח זו פוסק רבנו הזקן, בעל התניא, בשולחן ערוך שלו. בתחילה הוא מביא את ההלכה ש"אשה אינה במצות תלמוד תורה", ובהמשך הוא אומר: "כשם שאינה במצות תלמוד תורה לעצמה, כך אינה במצות תלמוד תורה לבניה" (כלומר, לא עליה מוטלת החובה ללמד את בניה תורה). ועם זאת, "אם היא עוזרת לבנה או לבעלה בגופה ומאודה שיעסוק בתורה – חולקת שכר עמהם ושכרה גדול".

"גם הנשים חייבות"

אולם בסוף הסעיף בא דבר שהופך לכאורה את הקערה על פיה. הוא אומר שם: "ומכל מקום, גם הנשים חייבות ללמוד הלכות הצריכות להן, לידע אותן". לאור זאת לא מובן סדר הדברים: בתחילה היה רבנו הזקן צריך לציין את חובתה של אשה ללמוד בעצמה את ההלכות שהיא חייבת לקיימן, ורק לאחר מכן יש מקום להזכיר את השכר שיש לה כשהיא מסייעת לבנה או לבעלה.

אפשר להסביר, שחובתה של אשה ללמוד את ההלכות הנצרכות לה אינה בגדר תלמוד תורה, שכן לימודה אינו אלא בבחינת הכנה למצוות שהיא צריכה לקיימן. לכן אין

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ד)

חסידות על הפרשה עקב

אומר הרב המגיד: תפארת היא מיזוג של שתי מידות מנוגדות, חסד וגבורה. מיזוג זה אפשרי רק על ידי המשכת מדרגה נעלית ביותר (וכמו שני שרים המנגדים זה לזה, שבעומדם לפני המלך מתבטלים בפניו שניהם מציאותם ויכולים להתחבר יחד), והמשכה זו נרמזת באות ו', המורה על המשכה מלמעלה למטה.

(מגיד דבריו ליעקב' (הוספות) סימן י"ג)

רמז לשלושת הגאולות דגן ותירוש ויצהרך (יא,יד)

אמר הגאון המקובל רבי לוי יצחק, אביו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו, שבפסוק זה נרמזות שלושת הגאולות: חג הפסח, פורים וחנוכה.

דגן – חג הפסח. שכן גלות מצרים החלה בחלומו של יוסף "והנה אנחנו מאלמים אלומים" וזהו דגן. לאחר מכן ירדו בני יעקב למצרים לשיבור בר – דגן. בני ישראל יצאו ממצרים כאשר "משארותם צרורות בשמלותם" – שוב דגן.

תירוש – פורים, שכן נס פורים אירע על ידי יין (ושתי נטרדה במשתה היין ובמקומה באה אסתר, וכן מפלת המן היתה במשתה היין שעשתה אסתר).
יצהרך – חנוכה, שהרי נס חנוכה קשור בפך השמן.

(מפי השמועה)

מקור הכח האמיתי

**ארץ אשר אבניה ברזל (ח,ט)
אל תקרי אבניה אלא בונה (תלמידי חכמים
מקיימי עולם בבנייניהו, רש"י במסכת תענית)**

כדי לבנות את ארץ ישראל יש צורך גם ב'ברזל' כפשוטו, היינו צבא ונשק שירתיעו את שונאי ישראל; אבל יש לזכור תמיד ש'ברזל' זה אינו אלא לבוש בדרך הטבע לכחנו האמיתי, לימוד ושמירת התורה.

(משיחת כ' מנחם אב תשל"ז)

המבטל עצמו לעיקר - ניצל מן הטפל מה ה' אלוקיך שואל מעמך (י,יב)

הקב"ה דורש מכל יהודי שיהיה בבחינת 'מה' וביטול, שאז (ממילא) לא יתאוה כלל לתענוגי העולם. וכמו שר גדול העומד לפני המלך, שמפני אימת המלך מתבטלת כל מציאותו, עד שגם אם יזדמן לו הגדול שבתענוגי העולם לא יתאוה אליו כלל.

(כתר שם טוב' עמ' נ"ז)

שלום בין הפכים הגדול הגיבור והנורא (י,יז)

הגדול – חסד; **הגיבור** – גבורה; **והנורא** – תפארת. מדוע נוספה אצל תפארת אות ו', "והנורא"?

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים שיעורים וניגונים
(באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

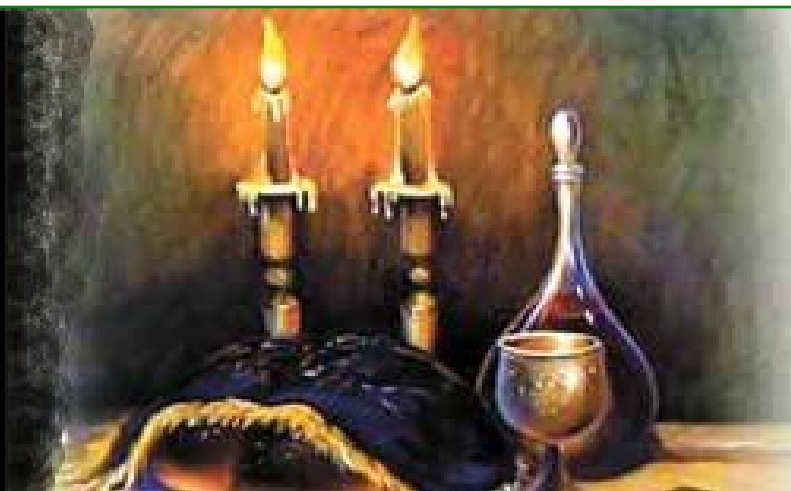
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
19:47	18:34	י-ם
19:49	18:50	ת"א
19:49	18:42	חיפה
19:48	18:52	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון